

اداره مرکزی :
 آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
 معارف آمینلکی یاشده کی داتره
 استانبول بوروسی :
 استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
 ۵۶۵ مخصوصه

حیات

میانر ائمه ایما... دیباہ راها جرن حیات قاتلم !

نیمسی هربرده ۱۵ غرورده .
 سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
 (اجنبی ملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

اونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
 مراجعت ایذیلیر .
 یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۶۰

آنقره ، ۱۹ کانون ثانی ، ۱۹۲۸

۳ نیمی جلد

صاحبه :

معنوی دورغونلغمزده داتره

یوقسوللغمز و دورغونلغمزک سبیلری وازاله سی
 حقنده نظر دقته آلتناسنی لزوملی کوردیکم دیگر
 برایکی نقطه بی ده اولکیرینه علاوه ایده بیلیرم :
 (۱) معنوی ساحده چالیشان عناصرک
 حیاتلرنده استقرار تأمین ایلمسی، یوکسلمه نك ،
 ترقی نك مهم بررکتی در . دنیانك هیچ بریرنده
 تورک معلمی و منوری قدر یری یوردی بللی
 اولمایان بر عنصر یوقدر . استانبولده ذکاوتنه
 اعتماد ایبتدیکم بر قاج آرقداشله، قونیه ده وازمیرده
 کوروشدو کم بر جوق معلم آرقداشمک کتبخانه لرنی
 کوزدن کچیردیکم زمان : نه ایچون بو اثرلرک یکی
 طبع لرنی کتیر تیمورسک ؟ وفلان فلان اثرلری
 نهدن کتبخانه که علاوه ایتمورسک ؟ دیمشدم .
 آرقداشلم بو یوک بر لاقیدی ایله : « آدم سنده !
 بر من یورد من بللی ده کیل که ! اوزون مدت ،
 هیچ اولمازسه اون سنه بوراده قالا جغه اعتماد
 اولسه اوزمان اومی ده انتظامنه قورو کتبخانه می ده
 تاملار و شوقله ده چالیشیردم ! حال بوکه زکینجه
 کتبخانه مک بر قسمی آطنه ده قالدی . بر قسمی
 استانبولده ؛ بو نلرده بقیه السیوف ! اساساً
 - سکا سویلیورم - بو کوچیه ک انسانی مکتبته
 بیله باغلامیور . کوچیه ک و مهاجرلک بزنی
 ییقیور عزیزم . اشیای آلتون فیثاته آلیور
 و نقل ائناسنده هیچ بهاسنه صاتیورم .. الخ ،
 آرقداشلمک مشترک شکایتی بودر . بووقه لره
 شاهد اولدوغم زمان غیر اختیاری ، لاپزینغ
 شهرنده ربع عصر دن فضله ابتدائی معلملکی
 ایتمش و : « تجربی په داغوژی لاباراتواری ،
 دیه یازدینی اثریله طانمش اولان بر معلمی کوز

قیددر . علمی حیاتک جانلانمسنده مادی رفاهی
 انکار ایتمک ایچون اخلاق علمنده ، جمعیه
 خیرلی اوله بیلمک مفهومی ایچنه هر کسک قهرمان
 اولسنی شرط قوشمق ایجاب ایدر . قهرمان
 اوله دن ده جمعیه جوق فائده لی خدمت لر ایفا
 ایتمک ممکن اوله بیلیدیکنی هر کون کورویور
 و ایشیدییوروز . مادی رفاه ، بر متخصصی و یا خود
 متخصص نامزدینی تالی و اهمیتسز ایشلرله
 اوغراشمق دن قور تاریر . علم ایشی ، دماغی قدر تک
 اعظمی مقدارده دار بر ساحه یه تمرکز نی ایجاب
 ایبتدیرر . عالم ، شو و بو کتابلری - دار ساحه نك
 خارجنده - اوقورسه مطلقاً ، اصل کندی ایشی
 ایچون ده فضله مجهز اولمق ایچون اوقور .
 بو ، یایلمق ده کیل ، اسکیندن ده ای بی بر
 طرزده متمرکز اولمغه چالیشمق در . بو مسئله ایله
 علاقه دار اولار ق بر عالمک و بر عالم نامزدینک
 حالندن باشقه آتینسندن ده امین اولسی ایجاب
 ایدر . لک زیاده استراحته محتاج اولاجنی ردورده ،
 اختیار لرده ، حائله سیله برابر سفاوته محکوم اولمی
 ایسته مه مک هر کسک طبیعی برحق در . عالم ،
 کندیسی ایچون ده کیل منسوب اولدوغی جمعیت
 و بشریت ایچین چالیشیر ، بناء علیه بر عالمک منسوب
 اولدینی جمعیت دن اورتا درجه ده بر رفاه ایستامه سی
 قدر طبیعی برشی یوقدر .

صوکر اینه کوپرولو زاده فؤاد بکک
 دارالفنونه کتبخانه لر ، موزه لر ، انستیتولر
 و لاباراتوارلرک محدود و هر تورلو اعتقادن محروم
 اولماسنی ، دورغونلغه سبب اولار ق ایلری سورمی
 جدأ اهمیتله قید ایذیله جک مسئله لردن بری در .
 بو مهم نقطه لردن صوکر اینم ، معنوی

عصری تورکیانک اک مهم مسئله لردن برینه
 تماس ایتمک و بونک اطرافنده قوتلی بر مناقشه
 قاپوسی آچقله ، حیات مجموعه سی ، جوق فائده لی
 برایش کور مشدر . بزده جانلی و سجیه وی بر علم
 حیاتک اویانه مامسی جدأ حیرت لرله قارشیلانمغه
 لاقدر .

مدرس محمد عزت بک ، دورغونلغک
 سبیلرنی بالخاصه سیاسی عامللرده بولویور . بونک
 دوغرو لغندن شبهه ایتمک حقمز یوقدر . سیاسی
 عاملر ، یالکز بر فرقه دو کوشندن عبارت
 اولسه یدی اوزمان بونی پک ده قوتلی بر سبب
 اولار ق ایلری به آنه مزدق . لاکن بالقان حربی
 و عمومی حرب ، آنادولو استیلاسی و استانبول
 اشغالی کی حادثه لری و بو حادثه لر ایچنده تورک
 ملتک چکدیکی نهایتسز اضطرار لری دوشونه جک
 اولورسه ق بزده حالا علمی مسأله قارشی بر علاقه
 قالمش اولماسی بیله شایان حیرتدر . کنجک
 و معلمک بو اوزون سنه لر ایچنده ، طبیعتک اک
 ضروری قانونی صاییلان محافظه نفس قایغوسندن
 باشقه برشی دوشونمه مش و دوشونمه مش در .
 بو محافظه نفس ، ملی و اجتماعی محافظه نفس ایله
 برلشنجه وضعیت حقنده ده صریح بر فکر
 ایذینمش اولوروز . اک مترقی بر جمعیت ده عینی
 مقیاسده بزم معروض قالدیغمز فیجه لره معروض
 قالدی بر محقق اولنلرده شایان حیرت بر دورغونلق
 دورینه شاهد اولور لردی .

صوکر اینم کوپرولی زاده فؤاد بکک ،
 معنوی دورغونلغمزک سبیلری آراسنه « مادی
 عاملره مهم بر موقع آیرماسی ، آیریجه شایان

آنادولوده علوی اعتقاد لری

حرت تدقیق لری

— ۴ —

حکمه لرك تعین ایندیکی نقد جزالزندن، کومر وکلردن کلن پارالر دولت اداره سی ایچین کافیدر . مأمور لر ایسه «فخری» ایش کورور لر . ویرکی یالکز عماریه زمانه ، یاخود فوق العاده ضرورت زمانلرینه عائد مالی برتدبیر طرزنده کوزه چاربار . برنجی ، ایکنجی ، اوچونجی صنف ؛ (بوبله برزمانده) ترونک معین بر مقدارینی دولته ترک ایتمیه مجبوردر . دوردنجی صنف ایسه ویرکیدن معافدر . فاقاط سولونک ره فورمی فقیرلرک ، آراضینی قایب ایتش رنجبرلرک امیدلرینی تطمین ایتمه دیکی ایچین - آرزمان سوکر - آراضی مسأله سی سیاسی جریانک مرکز نوقطاسی حاله کلیور . بز ، بوجریانک باشنده سولونک اقباسندن پیسی سترانه سی کورویورزه که : فقیرلرک ، رنجبرلرک یاردیمله آتیه دولتی آله کچیرسیور . بو یکی قدرت صاحبی ؛ سولون قانونی اساسی صورتده تعدیل ایدیور . خلقک اوکا قارشی دهرین بر اعتماد و سر بوطینی واردر ، اصیل صنفک قوتیه ایکی دفعه موقعی قایب ایندیکی حاله کندینسی جوق سه وهن خلقک یاردیمله تکرار ایش باشنه کچیر . پیسی سترانه سی ؛ سولونک اصلاحات پروژه سنده عامل اولمش ، بوکا رغماً فکر لرینی وقتیه قبول ایتدیره مش بر شخصیتدر . اونک ایچین اولجه اوزون اوزادی به دوشونولوش بر بلانله اورنایه چیقیور . محاربه ده تولهن ، یاخود نفی ایدیلهن مخالفلرینک ملکلرینی رنجبرلره ، کوچوک کویولوره ویرسیور . مشهور لاوربون کوموش معدنی دولت ملکی اعلان ایدره ک قوتلی بر واردات منبئی تأمین ایدیور . ویرکی تحصیل ضرورتی حس ایدیلدیکی تقدیرده بر (اسکی) دونوم محصولک یالکز یوزده بشی ویرکی به تابع طوتویور . پیسی سترانه سی تولدکن سوکر اقلیس تنه سی اصلاحات دوام ایدیور . فاقاط اقلیس تنه سک استناد نوقطاسی دها زیاده سولوندر . اصیل صنفه منسوب اولدوغی حاله تولستوی کیبی اجتماعی فلاکت قارشیننده حقیق بر حساسیت کوسته رمکدن کندینسی آلاماشدر . اقلیس تنه سی ؛ اصیل صنفک نه صورتله نفوذ تأمین ایندیکی پک کوزله مشاهده ایدیور . انتخاباتده اصیلرک نفوذینی آزالناجق اساسلر قویویور و بوسورتله آله نده موقراسینسی قوتله ندرمش اولویور . ملک صاحبی اولمش ، یوردینه دها زیاده باغلامش بر خلق کتله سنک ناصل بر قوت اولدوغنی حادثه لرك انکشافی کوسته رسیور . بر زمانلر کوچوک مه غارایه مغلوب اولان ، پلوتارکک ایما ایندیکی کیبی انقراضی بکلین آتیه ؛ خلق ره فورملرندن سوکر ا ایسارطا و متفکرینی مغلوب ایده جک بر روح صاحبی اولویور . بو غالبیت ، آراضینک کنیشه له مه سنه رنجبرلرک ، فقیر کویولرک آراضی صاحبی اولاسنه یاردم ایدیور . دولت یاردیمله تأسیس ایدیلهن کویلر ، بوبینه فعال بر حاله کلن استحصال حیاتی آتیه نک وضعیتنی اوقادار اصلاح ایدیور که : بوقوت قارشیننده معظم ایران اوردوسی مغلوب اولویور . دها سوکر آراضی توزیعنک باشقا بر شکلنه تصادف ایدیور : آتیه ضبط ایندیکی آراضینک بر قسمی فقیرلره ترک ایدیور . بواصول ، ملتبادیس ، قسیمون ، پهریق له سی طرفندن تطبیق ایدیلشدر .

آنادولونک بعض کویلرنده یاشایان علویلر حفته واضح بر فکر ویره بیلیمک ایچون آنادولو علویلکنی بر طاقم نوعلره آیرمق و هر نوعی کندی اساسلری و خصوصیتلری دائره سنده مطالعه ایتک ضروری در .

بونلر ایچنده بر عشرته خاص اولانی بولوندینی کی بر منطقه به مخصوص اولانی ده واردر . فقط آنادولو علویلکنی تمثیل ایدن نوع ، بر جوق عشرتله و بر جوق منطقه لره ، بالخاصه اکثریتله تورکنه نفوذ ایدن علویلکدر که بوکا (کوی بکتاشیلکی) دهنیلدیکی کی (تورکن علویلکی) ده دنیله بیلیر .

بز ، آنادولو علویلکنی شمولی بر جرجیوه ایچنه آلمش اولان بونوعه (چلی قوی) دیمکی دها موافق بولویور . چلی قوی ، حاجی بکتاشده کی سرایلرنده بر معبود کی یاشان و حاجی بکتاش ولی اولاندن اولدق لری ادعا ایدن چلیلره تابع علویلری افاده ایدر .

بولک مقابلنده صورت مطلقه ده (بکتاشی) عنوانی طاشییان ، (مجرد قوی) ویا (بابالر قوی) واردر که بو ، شهر بکتاشیلکنی تشکیل ایدر .

یکی چریلره کیره لرك زماننک حکومتته هر کون ایچون بر مسئله اولان ، بربر و زمان زمان بر طاقم استحالهر کچیره لرك ظهور ایدن ، آرانوودلقده کویلره وارنجیه قادر حلول ایله بر طاقم قوللره آریلان (بکتاشیلک) بودر .

ایکنجی ده کیز اتفاقنده آتیه ؛ بو اصولی ترک ایتک مجبوریننده قالیور ، (۳۷۸) . بز ، مختلف تیرانلرک ده عینی طرزده حرکت ایندیکلرینی کورویور . حتی اولر ؛ شخصی مصرفک وارداتنه تقابل ایتمه سی ایچین قرار بیله اتخاذ ایدیور لر : پهری یاندهر ، کیپ سه لوس کیبی ... آراضی پروبله می اسکی زمان واورنا زمان اقتصاد ایتنده جوق مهم بر موقع اشغال ایدر . جمعیتک طالعی آراضی پروبله منک آلدینی شکل و ماهیته تابعدر . آتیه نک یاواش یاواش سونمه سی ؛ دها سوکرالری تشکله باشلایان اقتصادی وضعیتله سوک درجه ده علاقه داردر بز ، عینی وضعیت ، جوق دها سوکر ا بیزانس عسکری قدرتی انحلال ایدر کن تصادف ایدیور . (ایلهریده بیزانسک سیاسی تلقیلرینی تحلیل ایدر کن بونی اطرافلی صورتده تدقیق ایدر جکزر) آتیه ؛ وضعیتنی قورتارمق ایچین دها بر قاج اقتصادی اصلاحات تشبندده بولونویور ، فاقاط موفق اولامیور .

م. ن. م.

بونکله چلی قوی آراسنده مدهش بر خصومت واردر . چلیلر ، بابالرک غاصب اولدینسی ، (حاجی بکتاش ولی) نک ذاتنده کی معنوی قوتک ارنای کندیلرینه انتقال ایتکده بولوندینسی ادعا ایدر لر . بابالر ایسه ، چلیلرک ساخته کار اولدق لری و بابالرک انتخاب و مسلکده کی قدم ایله قازانیلایله جکنی ادعا ایدر لر .

چلی قولنده ارت و ازدواجک اهمیت واردر . اولی اولمایانلر آیتنه قبول ایدلر لر . بوندن دولایی آیتلری بکتاشیلردن جوق دها کیزلی در . بونلرده اکثریا دورت ، بش پارچه کویده بر اوجاقلی دده بولونور . بوده ده ، ارنای اجدادینک نفوذینه مالک اولدینسی کی اولادی ده مالک اولاجقدر . بو اوجاق ، کندینک فوئنده دیکر بر اوجاقلی دده به سر بوطدر . اوده دها مشهور و معتبر بر اوجاغه سر بوطدر . اک سوک و معظم ملجأده چلی در . بوراده شهرت و اعتبار ، علم و فضیلت ایله دکل ، ارت ایله در . هر ده ده ، باباسندن کندینه وراثت صورتیه انتقال ایدن قوت درجه سنده خسته لری آئی ایدر ، دلیری عقلاندر بر ، کونوروم اولانلری قالدیرر .

بو تشکیلاتی دها مشخص بر صورتده کوستره . بیلیرز . مثلاً ، چیدیق آباد قضا سننده (قلندر) ک (سید صیامی) نک یا تمقده اولدینی «سه له» قریه سی واردر . بوراده بش آلتی پارچه کویک کندینسه تابع بولوندینسی بر دده بولونیور . بونک زاویه سی بر تره دن عبارتدر . بو تره به حاجت ایچون کلینیر ، بوراده فال طاشلری ، کییک بوشوزلری و سزارک آلتنه دوغری ، قیریق بر تخنا آرانقندن ایچنده باموق طوبراق ، طاش کی مختلف معنایله دلالت ایدن شیلر بولونان برده لیک کورولور . تره نک دیوارلرنده بعض بر لر قربان قانیله بویالی . بورایه کلن برده لی دورت بش کون ایچنده ارنلرک همی ایله افاقه بولور . فقط بوده ده نک نفسی اوقادار مشهور دکلدر . شیمدی بوده ده ، قارغین قریه سننده کی دده به تابعدر . اگر اولکی دده به منسوب اولان کویلر ایچنده بریسی دوشکون اولور . و بودوشکونلک عملی دده نک عفو ایده بیله جکی درجه نک فوئنده اولورسه دوشکون بریکی دده به کیتکه مجبوردر . بوده ده نک خسته لر اوزرینه نفسی ، جوق ، مؤثر در . دده نک اک بویوک غروری ده نفسنک بودرجه مؤثر اولدینسه اینا غاسندن ایلری کلیور . بو اوجاق ، کسکین ده حن دده قریه سننده کی دده اوجاغنه تابعدر . بوراسی اولدقجه مهمدر . اک اوزاق برلردن آداق لر ، خسته لر دوشکونلر ، بورایه کلیر . بونکله برابر بو مرکز دوغروندن دوغرویه چلی ایله محاربه ایتکه صلاحیتدار

دکتر. اسکیشهر کویلهنده کی مرکز، جلینک امرلیخی تلقی ایدیه بیلیر. بوسورتله چلی آجاق برقاچ مرکز ایله مخابره به نزل اتمکده در. بو بوک دوشکونلر، قباحتی مهم بر مبلغ مقابلنده آجاق چلی به عفو ایتدیره بیلیرلر. بونک ایچوق آیلرجه حاجی بکطاشده قالمغه مجبوردر.

حاجی اولق ایچون چلی بی زیارت کافیدر. فقط چلی نیک ذاتی رؤیت، نادر علوی لیک نائل اولدینی بر مظهریتدر. بونک ایچون مهم بر مبلغی کوزه آلدیرمق لازم اولدینی کیبی چلی بی کورونجه در حال یره قاپانق ایجاب ایتدیکی ایچون بونمئتن حقیله استفاده به یول بولق مشکدر.

بوراده چلی قوی ایله بابالر قوی آراسنی مقایسه اتمک مقصود دکدر. بابالر قوی (شهر و آرانوود بکتاشلیکی)، موضوعمکز خارچنده در.

مقصد، آنادولوده برقاچ نوع علوی بک اولدینی کوسترمک و بونلرک آراننده کی فرقری قید اتمکدر. فی الحقیقه چلی قولنده کوردیکمز بو عنعنله، تختاجی، چینی، خدادادلی کی علوی نوعلرنده بو قدر. چلی قولندن سوکرا آنادولو علوی بکنک باشلیجه نوعلرندن بری اولان تختاجیلر، حاجی بکطاش اوچاغنی طایمازلر. بونلرک ایکی اوچاغی واردر. بری از میرک ناری دره قریه سنده (بانین یا طبر) عالمه سی، دیگر کی آیدین رشادیه ده (حاجی امیرلر) عالمه سی در. بونلرک آراننده مراتب فرقی اولادینی کی هر ایکینسک فوقنده ویا دوننده دیگر ر اوچاقده بو قدر.

تختاجیلر، اوزون مدت مرعش و آطنه جوارنده دولاشدقاری ایچون زاویه لری اوراده در: کوکر. جینلکده ابراهیم ثانی، میبسنده دور حسن بابا. بونلرک فوقنده تختاجیلر، مشهد رضایی طایرلر و حج زیارتی اوراده ایفا ایدرلر.

بونلرک آیین آسانده او قودقاری نفسلر، تماماً کندیلرینه خاسدر. عمومیتله نفسلرنده بکتاشلیک تأثیرندن زیاده (آرده بیل) نفوذی واردر. اکثر نفسلر، شاه خطائی نیک و قول همتکدر.

کرچه تختاجیلردن شهر جوارنده کی کویله یرله شه نلره یاقین بر تاریخدن بری بکتاشی نفسلری و بکتاشی تأثیرلری کیرمهک باشلامشدر، فقط کندیلری بویله بر تأثیرلی اصلا قبول ایتزلر. سالکترینک، عنعنله رینه او درجه صادق اولدقارینه آمیندرلر. (خضر) افندی به قادر (شیمدیکیلرک بو بوک بابالری) بونلرده او قوق یازمق بیله ن بوق ایدی. بو ذات علویلردن بور دورلی خلیل افندی اسمنده بر معلم که تیرمش، بو صورتله آراننده و دهده عالمه سنده او قور بازارلر یتشمشدر. احتمال چلی قوی علویلیکی ایله بکتاشلیکک بونلره غیر مشهور بر صورتده تأثیره باشلادینی زمانک مبدای بودر. نته کم ایچلرنده ذات عالیکز دیبه جک یرده (نظرم) دیبه نلر کورولمشدر. بونکله برابر دهده لر، شهره کیدن بر تختاجی بی عودنده خیر لامادقجه تختاجی کویه کیره مزدی. کندیلرینی محافظه ده بو درجه قیصقاچ داورانیرلردی. تختاجیلر، یالکز بکتاشیلری دکل، چلی قوی

علویلرینه ده آیتلرینه آلازلر، چینی لره دیکرلرندن داها یاقین و مونس اولدقاری حالده بونلرده قیز آلوب و بر منزل. سوک زمانلرده و نادر وقعه لردن اولق اوزره بر علوی به قیز و بر منزل و بر جوق سنه سوکرا بونی آیتلرینه بردغه آلمشدر. بو جهتلردن تختاجیلر، داها متعصب کوروندکلری حالده بعض جهنلرده چلی قولندن داها مسامحه کاردرلر. بسم شاه یرینه بسم الله درلر. بیکدن سوکرا، حق ارنلر قبول ایتسون، یرینه، الله قبول ایتسون، دیرلر آبی و مایعون کله لری تلفظ ایتزلر. یاقین زمانده بر معلم، تختاجی جو حوغنه قرآئت کتابنده کی آبی حکایه سنی او قودا. مامشدر. ماوی رنگی سه و منزل، ماوی کوزلی انسانی ده سه و منزل.

احتمال متوفی دهده لری نیک اوغلی ماوی کوزلی اولدینی ایچون سباحته جیقما یور و اوچاقلی عموجه زاده لر نفوذلرینی آرتدیرمشدر.

تختاجیلر ده دیکر علوی قوللرنده کورولمیش بر طاقم خصوصیتلر داها واردر. بونلرک قاز آیاقی ده نیلن و سهپا شکلنده مقدس بر دامقاری واردر. تختاجی عمله، ایش ایشلرکن بو دامقارک منقوش بولوندینی بر لباسی کیره. بر جوق تورکن عشیرتلرنده اولدینی کی بونلرک تغالری مزارلرینه ده علامت اولارق وضع اولونور. مزارلرینه سوک درجه اهتمام ایدرلر. بعض کویله ده تختاجیلر، اولولرینی کندی نازلارینه کوسرلر و کوزل بر سرار یایدیرلر. بهمه حال طاشنه بر کتابه یازدیرلر. قبرلرک بولوندینی یرلری کیرچ ایله با دانایا ایدرلر. بونلرده جنازه مراسم غایت جالب دقتدر. بونک کی نکاح، دوکون مراسم ده کندیلرینه مخصوصدر. یایرام مراسمده و قربان مراسمده کندیلرینه خاص عنعنله لری واردر. باجانی آجیق اولانلر، قربان که سه منزل.

قادیلر، چاشیر کونلرنده و رؤیا کوردکلری زمانده درنک یابارلر، قاتهر بیرلر و قهوه ایچرلر بورابه هیچ بر آرکک کیره مز. اوغوندورما ده نیلن اوچ کونلک اوروج تختاجیلره مخصوصدر. کندیلری ویا قاطیرلری خسته لانه آداق آدارلر. آدادقاری شی اکثریتله بر مزاره یایرم اوقفه راقدر. بیلرلی، ذملری، مدخلری کندیلرینه خاص تعبیرلره افاده اولونور.

بر جوق مراسم و ارکانی خصوصی اصطلاحلره افاده ایدرلر. آش طوتونعماش، ساح و مصاحب اولماش اولانلره (باجانی آجیق) دیرلر، بو تعبیر مهمدر. اقرار و برمه مش اولانلر ده آغزی قاراده نیر. درنکاری، سالکله خبر و برمهک و اجتماعه بولونمایانلری کتیرمهک مأمور اولانه پروانه، کوزجی به یاساجی دیرلر. محبتک دادینی قاجیراجق درجه ده سرخوش اولانک آیتندن چیقارله سنی (طاراعه) کله سی ایله افاده ایدرلر. بر کره طارانان کیمسه، جزا اولارق یدی آینه اشتراک ایده مز. قادین اشلره (نوکر) دینور. آیین آسانده آیاق ده کیشمه دن یاییلان برنجی سماع آدی (آغیرلاما) در. مشهور اولان ابکنشی سماع هر. بوکاده (بلدیمره) دینور.

اوچنجی سماع، بونون علوی قوللرنده قرقلر سامی نامی طاشیقده در. فقط تختاجیلر ده بو سماع ایچون سویله نه ن نفس آری اولدینی کی مقامی ده کندیلرینه مخصوصدر. اساساً بونلرده نفسلرک اوچ مقامی واردر. دیکر علویلر ده، اصول و مقام نفسه کوره ده کیشیر. تختاجیلر ده آینه سوپورکه خیرلیسی ایله باشلانیر. خیرلی، دعا و کلپانک کله لرینک معناسندن داها شوللی بر تعبیردر. بونلرده آیین آسانده قربان ایچری به یعی درنک محله کیره رو سر بست بر اقیلیر. قربان، بونون ارنلره برر بر نیاز ایدر، سوکرا اورناده طاس ایچنده کی دولوی مبارک حیوان کاملاً ایچر. سوکرا قربان کیمک بدلی ایسه بر طاقم مراسم یاییلیر. و قربان، او آدمه بدل اولدقندن سوکرا دیکر مراسمه تابع اولور.

چلی قولنده بو بوک آیین کیجه سی زمهرینک ۱۷ نجی کیجه سیدر. تختاجیلر بو کیجه بی طایمازلر. نوروز و نوروزیه، آرانینه بکی کیرمش کی کورونویور. بونلرده تسلیم طاشی و دهده ایله مرید آراسنده رابطه بی افاده ایدن ایپده بو قدر. ایپ، چلی قولنده بعض عشیرتلر ده بولونور. دیوریک طرفلرنده کی علویلر ده ایپ بو قدر. کذا او طرفلر ده صاحب و مصاحب اولانلرک ارککاری بر برینه سارما شارق ارکان پوسته یاتیریلیر و اوزرلرینه بر چارشاف اورنوله رک پنجه لهر و یا دیکنکله نیرلر. قادیلرک بونلرک آیاق اوچلرنده و آنکلرینی ارککلرک آیاقلری اوزرینه قویقله اکتفا ایدرلر. حالبوکه چلی قولنه منسوب دیکر یرلر ده صاحب، مصاحبک زوجه سی ایله مصاحبده صاحبک زوجه سی ایله سارما شوب یاتارلر، اصول ده بودر. بو کی شیلر، چلی قولنکده مختلف عشیرلر ده و منطقه لره بعض عادتلرک ده کیشدیکی کوسترر. نوفا دک شمالنده کی علویلر ده آیتلر جو جوقلر و با کره لر آلتیر. بونلرده طن ایدیورم که آیتک صوکنده، آش طوتونعقه اولدینی کی اجرا ایدیلن عمومی ارکان قالمشدر. حتی بوسبیله کندی آراننده علویلیکی ایچون (سر) طوتونقلرینی دوشونلر بونی اظهار اتمک ایچون آراننده مذاکره لره بولونانلر وار.

چلی قوی علویلرنده کورولن دینی کتابلردن نقطه الیان، خطبه الیان، قوسرو، فضیلتامه، امام جعفر منافی، ولایتنامه و حسنیه تختاجیلر ده بو قدر. یالکز بونلر، دهده اوچانی بولونان شهرلره یاقین کویله کیرمهک باشلامشدر. بو کامقابل تختاجیلر ده محنی طوتیلان بر مناقب، برده (ساننامه صدرالدین) واردر.

تختاجیلر ده دیکرلری آراسنده کورولن بو فرقلر، بونلری بر برندن آری برر نوع حد اتمه مزه سبب اولمشدر. چینی لرده ده بو کی فرقلر واردر. کورونون دره سنده چینی اولان شیخی قریه سنده کوروان علویلیک، چلی قولندن او درجه آیریدر که بو کویه پک یاقین بر مسافه ده اولان کلکت کویلیری علویلیری ایله بونلر، طایشما بولرل. فی الحقیقه چینیلرک ده اوچاقلری و مرکزلری آیریدر. بونی ایلریده آبروجه کوسته ره جکمز.

بوسف ضیا